מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות הבדל בין החלטה רגשית להחלטה רציונלית בנושא כסף
- להכיר מושגי יסוד בצרכנות, זכויות וריבית דריבית
- לתרגל ניתוח דילמה פיננסית מכמה נקודות מבט

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א׳ – הבנת מושגים מהדילמות

1. ב – לחץ חברתי (FOMO)
2. ב – חוויה משותפת עם חברים
3. ב – באמת ישתמשו במה שקנו ולא יזרקו אותו
4. א – מחייב בית עסק למסור מידע על זכות ביטול עסקה
5. ב – ניסיון הונאה (פישינג)
6. ב – שוק אפור

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – תלוי בהעדפות אישיות ובנסיבות, אין כלל מוחלט
2. נכון – לזמן יש השפעה גדולה על גדילת הכסף
3. לא נכון – בלי תלוש מפסידים זכויות, ביטוח וראיה לתשלום
4. נכון – הסכמה בין מתחרים על מחירים פוגעת בתחרות ואסורה בחוק
5. לא נכון – אינפלציה שוחקת את ערך הכסף עם הזמן

חלק ג׳ – השלמת מושגים

1. עצירה
2. גילוי
3. שוק אפור
4. דריבית

חלק ד׳ – התאמת דילמה למושג

- 1 – ד (החלטה רגשית ולא רציונלית)
- 2 – ג (צרכנות נבונה תלויה בשימוש בפועל)
- 3 – א (ביקוש גבוה מול היצע מוגבל)
- 4 – ה (פגיעה בזכויות נוער עובד)
- 5 – ב (סימן אזהרה להונאה)

חלק ה׳ – שאלות קצרות

1. הלקוח משלם מראש ועלול להפסיד את הכסף שלא נוצל אם העסק נסגר
2. תיעוד מונע אי הבנות ומבטיח שכל צד זוכר כמה חייב וכמה שילם
3. להסביר בעדינות שזו שיטה נפוצה שמרמה אנשים רבים, ולהציע לבדוק מול הבנק ישירות

חלק ו׳ – כתיבה ומחשבה

1. מצפים לראות: הצגת שני צדדים, נימוק הגיוני, המלצה מעשית וברורה
2. מצפים לראות: דילמה רלוונטית ומציאותית, שאלה פתוחה המעודדת דיון ללא תשובה אחת נכונה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- זיהוי שרגש כמו פחד או לחץ חברתי שונה משיקול מבוסס מידע ותכנון
- כל דוגמה סבירה: מבצעים מטעים, הבטחות תשואה גבוהה, שוק אפור וכד׳
- בזכות ריבית דריבית הכסף גדל עם הזמן, ככל שמתחילים מוקדם הסכום הסופי גדול יותר

טיפים להפעלה:

- מומלץ לקיים דיון קצר בקבוצות קטנות לפני כתיבת התשובות הפתוחות
- אפשר לדלג על הפריטים המסומנים לקושי בכיתות הזקוקות להתאמה
- חשוב להדגיש שאין תשובה אחת נכונה בדילמות, אלא נימוק ואזון בין נקודות מבט

דף תרגול: דילמות בחינוך פיננסי

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה מתרגלים דרך דילמות קצרות נושאים בחינוך פיננסי: קבלת החלטות, צרכנות, זכויות וחיסכון. אין תשובה אחת נכונה - חשוב לנמק ולהקשיב לדעות אחרות.

1 חלק א׳ – הבנת מושגים מהדילמות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. קנייה מתוך פחד לפספס את מה שכולם קונים נקראת

א) החלטה רציונלית ב) לחץ חברתי (FOMO) ג) חיסכון מתוכנן ד) השקעה בטוחה

2. לפי מחקרים, מה בדרך כלל תורם יותר לאושר לאורך זמן?

א) קניית חפץ יקר ב) חוויה משותפת עם חברים ג) צבירת כסף בלבד ד) קניית בגדים חדשים

3. מבצע 'שלוש במחיר שתיים' הוא קנייה חכמה בעיקר כאשר

א) קונים דבר שלא צריכים בכלל ב) באמת ישתמשו במה שקנו ולא יזרקו אותו ג) המחיר גבוה מהרגיל

ד) אין תאריך תפוגה בכלל

4. טופס גילוי נאות הוא מסמך ש

א) מחייב בית עסק למסור מידע על זכות ביטול עסקה ב) מבטל את זכות הצרכן לבטל עסקה

ג) נדרש רק בקנייה בחנות פיזית ד) אינו קשור לקניות באינטרנט

5. שיחת טלפון מ'בנקאית' שמבקשת קוד אימות היא לרוב

א) שירות לקוחות רגיל ב) ניסיון הונאה (פישינג) ג) בדיקת אבטחה רשמית מהבנק

ד) הליך חוקי מחייב

6. מכירת כרטיס במחיר גבוה פי שלושה ממחירו הרשמי נקראת

א) שוק הוגן ב) שוק אפור ג) שוק חופשי לגמרי ד) מכירה רשמית

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קניית חוויה עם חברים עדיפה תמיד על קניית מתנה, בכל מצב	☐	☐
2	ריבית דריבית משמעותית יותר ככל שמתחילים לחסוך מוקדם יותר	☐	☐
3	עבודה 'בשחור' בלי תלוש שכר מגינה יותר על הנוער העובד	☐	☐
4	כאשר חברות מתחרות מעלות מחירים יחד, זה עלול להיחשב תיאום אסור	☐	☐
5	החזקת כסף רב בעו״ש ללא תשואה לאורך שנים שומרת על כוח הקנייה שלו	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מושגים

השלימו את המילה החסרה.

1. הרגל לעצור ולחשוב לפני קנייה אימפולסיבית נקרא כלל ה _____

2. מסמך שחנות חייבת למסור ללקוח לגבי זכות ביטול עסקה נקרא _____ נאות

3. מחיר גבוה פי כמה מהמחיר הרשמי עקב ביקוש גבוה להופעה נמכר ב _____

4. ריבית שמתווספת גם על הריבית שכבר נצברה נקראת ריבית _____

4 חלק ד' – התאמת דילמה למושג

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קניית סקינים מתוך פחד לפספס	____	**א.** ביקוש גבוה מול היצע מוגבל
2. מבצע שלוש במחיר שתיים על חטיף שלא אוהבים	____	**ב.** סימן אזהרה להונאה
3. מכירת כרטיס במחיר מופקע	____	**ג.** צרכנות נבונה תלויה בשימוש בפועל
4. עבודה בלי תלוש שכר	____	**ד.** החלטה רגשית ולא רציונלית
5. הבטחת תשואה של 50% בחודש	____	**ה.** פגיעה בזכויות נוער עובד

5 חלק ה' – שאלות קצרות

ענו בקצרה.

1. הסבירו מה הסיכון בקניית 'כרטיסיית עשר קפות' מראש אם בית הקפה עלול להיסגר

2. מדוע חשוב לתעד תשלומים משותפים בין חברים, כמו הזמנת אוכל משותפת

3. מה הייתם אומרים לסבתא שקיבלה שיחת הונאה, בלי לבייש אותה

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחת מהדילמות בדף וכתבו פסקה קצרה המציגה שתי נקודות מבט אפשריות ואת ההמלצה שלכם

2. כתבו דילמה פיננסית חדשה שיכולה לקרות לבני נוער, וצרפו שאלה למחשבה בסופה

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין החלטה רגשית להחלטה רציונלית בנושא כסף?

תנו דוגמה אחת למלכודת צרכנית שכדאי להיזהר ממנה

מדוע חשוב להתחיל לחסוך מוקדם ככל האפשר?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀